

ALS TOERIST IN EIGEN STAD

WANDELING

4

De Bergen

EINDHOVEN
 in Beeld

VOORWOORD

‘Als toerist in eigen stad’ wil laten zien dat er in het centrum van onze stad gedurende de afgelopen twintig jaar heel veel veranderd is in de openbare ruimte. Allerlei bouwactiviteiten en bouwplannen hebben elkaar in rap tempo opgevolgd. Enerzijds staan er nu nieuwe gebouwen op plekken die twintig jaar geleden nog leeg waren. Anderzijds zijn veel bestaande gebouwen in diezelfde periode ‘herontwikkeld’: ze zijn verbouwd om een nieuwe functie te krijgen.

Eindhoven in Beeld heeft een inventarisatie gemaakt van deze veranderingen. De meest interessante ‘veranderplekken’ zijn opgenomen in een lijst. Op basis daarvan zijn er vijf wandelingen samengesteld, ieder van ongeveer één uur. Iedere wandeling voert door een deel van het centrum. Het bijbehorende wandelboekje vertelt over de veranderingen op de verschillende beschreven plekken. Foto’s uit het archief van Eindhoven in Beeld laten zien hoe het er ooit was. Speciaal voor deze wandelingen zijn veel nieuwe foto’s gemaakt.

Wij hopen dat veel Eindhovenaren aan de wandel gaan, met het boekje in de hand, als toerist in eigen stad.

Eindhoven, 1 januari 2024

De vrijwilligers van de Stichting Eindhoven in Beeld

*Alle boekjes zijn af te halen bij Eindhoven in Beeld
voor € 2,50 per stuk.*

Per set van vijf zijn de kosten € 10,-.

Openingstijden:

Elke werkdag van 11 tot 16 uur.

Het is ook mogelijk de boekjes te downloaden via onze website.

*Mocht u geen toegang krijgen via de QR-
code:*

*[www.eindhoveninbeeld-expo.nl/
stadswandeling/](http://www.eindhoveninbeeld-expo.nl/stadswandeling/)*

ALS TOERIST IN EIGEN STAD

We komen allemaal wel eens in het centrum. De een wat vaker dan de ander. Om er te winkelen, op weg naar het station of het stadhuis, op zoek naar een café of een terras. Daarbij nemen we meestal niet de tijd om te kijken naar veranderingen in het straatbeeld. Waarom zouden we ook: een straat verandert niet van de ene op de andere dag.

Maar het is zoals bij iemand die we dagelijks zien: van dag tot dag verandert er niet zoveel. Pas als we zo iemand langere tijd niet gezien hebben, merken we ineens dat hij/zij toch wel veranderd is. Laten we ons eens voorstellen dat we niet als vaste bezoeker door het centrum lopen, maar als een toerist. Zo'n toerist kijkt anders om zich heen. Laten we ons eens voorstellen dat deze toerist hier twintig jaar geleden voor het laatst rondgelopen heeft. Hij/zij zou verbaasd rondkijken naar alle veranderingen: bijvoorbeeld in de Nieuwe Emmasingel of in de Smalle Haven.

Vijf wandelroutes willen de 'toerist' hierbij helpen. Elke wandeling is beschreven in een boekje. Ieder boekje bevat een plattegrond met de route, en natuurlijk foto's van en verhalen over al die veranderingen.

De vijf wandelingen zijn:

- 1 De binnenstad
- 2 Het stationsgebied en DOMUSDELA
- 3 De Smalle Haven en de Stratumsedijk
- 4 De Bergen
- 5 Het Emmasingelkwadrant

Alle wandelingen beginnen op het voorplein van de Catharina-kerk.

De tekst in de wandelboekjes bevat veranderingen in het straatbeeld tot 1 januari 2024.

WANDELING

4

De Bergen

Per wandeling is een routeboekje beschikbaar met beschrijvingen en foto's van ieder van de stops onderweg.

De route van deze wandeling staat op de laatste pagina van dit boekje.

Vanaf het voorplein van de kerk lopen we de Kerkstraat in tot aan het kruispunt Kerkstraat/Keizersgracht/Grote Berg. We steken de Keizersgracht over. Het eerste pand aan de linkerkant van de Grote Berg is het nieuwe kantoor van Woonbedrijf.

*Deze plattegrond is bedoeld als overzicht.
De wandelroute staat op de laatste pagina.*

Foto EiB 26394: Het voormalige kantoor van het Eindhovens Dagblad (2010).

Het kantoor op de hoek van de Grote Berg en de Wal, waar tussen 1963 en 2010 het Eindhovens Dagblad gevestigd was, is in 2013 gesloopt. Binnen twee jaar is op die plek een nieuw pand opgetrokken met een bijzondere buitenkant: een glazen pui van 17 meter hoog en 40 meter breed. Deze glazen kast omsluit drie op elkaar gestapelde “schoenendozen” met kantoorruimtes. Het geheel vormt een opvallende combinatie van glas en steen. Voor woningcorporatie Woonbedrijf is het de ideale plek om haar hoofdkantoor te vestigen: een open toegankelijk kantoor voor huurders en belangstellenden.

Foto EiB 53455 (): Inkijkje in het nieuwe gebouw van het Woonbedrijf.*

In de loop van 2021 is het straatprofiel van de Grote Berg veranderd. De herinrichting volgt hetzelfde patroon als elders in de stad (Hoogstraat, Strijpsestraat): een versmalde rijstrook voor het gemotoriseerd verkeer, ruimere fietsstroken en duidelijke parkeervakken. Tijdens de werkzaamheden zijn resten ontdekt van verdedigingswerken

*Scan deze QR-code voor een
korte film over de herinrichting
van de Grote Berg:*

uit 1583. Toen de Spaanse troepen in dat jaar Eindhoven veroverd hadden, hebben zij die versterkingen aangebracht. Het heeft ze niet geholpen: één jaar later kwamen de Staatse troepen terug, belegerden de stad en verdreven de Spanjaarden. Eindhovenaren

schoten er niets mee op: iedere belegering vergrootte hun ellende en de stad viel steeds meer in puin.

We lopen een stukje verder over de Grote Berg en daarna eerste straat rechts: de Bergstraat. Halverwege deze straat links via een doorgang naar het hotel The Match. We mogen hier lopen ondanks het bordje 'Eigen weg'.

2 HOTEL THE MATCH

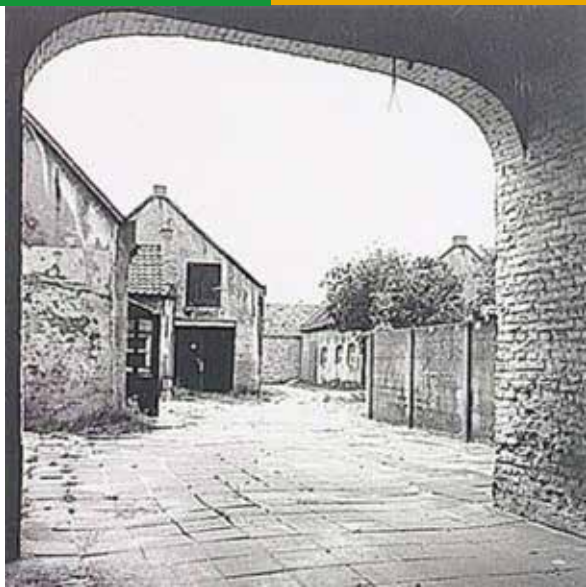

Foto EiB 968: De vroegere poort naar de voormalige luciferfabriek.

Foto EiB 53445 (): De gevel van het hotel The Match.*

Dit hotel is gebouwd op het zogenaamde Luciferterrein, gelegen tussen de Grote Berg en de Kleine Berg achter het pand waar ooit de ijzerhandel Van der Schoot gevestigd was. Op dit terrein stond van 1870 tot 1970 de luciferfabriek van Mennen en Keunen. Het kunstbedrijf Holland Art Gallery dient in 2006 een voorstel in om op deze plek een designhotel te bouwen in combinatie met een kunstgalerie. Maar als die plannen in 2010 concreet worden slaat de buurt alarm: te hoog, te veel overlast vanwege het buitenterras en extra parkeerdruk in de buurt. Later (2013) keurt ook de Raad van State een aangepast bouwplan af. Intussen blijft het terrein braak liggen. De buurt maakt er tijdelijk een stadstuin van.

Eindelijk, in 2016, na de laatste bezwaarprocedure, gaat de bouw van start. Ook de buurt is nu akkoord. Bij de opening van het hotel (2018), dat niet voor niets 'The Match' gedoopt wordt, verzucht de eigenaar dat het allemaal toch wel lang geduurd heeft, maar zegt tegelijkertijd dat het uitstel eigenlijk wel goed uitkwam omdat anders de opening tijdens de crisisjaren plaatsgevonden zou hebben.

Via het pad voor het hotel doorlopen naar de Kleine Berg: daar linksaf en vervolgens de eerste straat rechts (de Heilige Geeststraat) inlopen tot aan het Spijndhof.

3 SPIJNDHOF

Foto EiB 11402: De oude bebouwing in de Heilige Geeststraat (2007).

Dit is een wijk met smalle straatjes met voornamelijk vooroorlogse huizen. Het is niet eenvoudig om in een dergelijk gebied nieuwbouw in te passen. Het plan 'Spijndhof' (2009), op de plaats waar ooit de drukkerij Gestel heeft gestaan, valt dan ook niet goed bij de bewoners. Ze willen hun enige parkeermogelijkheid behouden en vrezen voor het teloorgaan van het saamhorigheidsgevoel in hun straatje. Het plan is in aangepaste vorm toch uitgevoerd (2015). Door de relatieve kleinschaligheid ervan kan de buurt er uiteindelijk wel mee leven. Rechts achter in de hoek van het pleintje staat een klein appartementengebouw dat niet bereikbaar is vanuit het Spijndhof. De bewoners kunnen dit gebouw bereiken vanaf de andere kant, via de Kleine Berg.

Foto EiB 53454 (): Een diagonaal kijkje op de nieuwbouw aan het Spijndhof.*

Even verderop aan de rechterkant van de straat is een poortgebouw gepland dat toegang zal geven tot een nieuw te bouwen complex van 54 kleine appartementen op het binnenterrein tussen de Heilige Geeststraat en de Willemstraat. Buurtbewoners hebben zich sinds 2008 verzet tegen deze bouwplannen, maar hun bezwaren zijn in 2021 in hoogste instantie afgewezen door de Raad van State. De Henri van Abbestichting heeft met succes geijverd voor de renovatie van de oude panden aan de Willemstraat, zodat die niet gesloopt zullen worden.

Verder de Heilige Geeststraat inlopen tot de huisnummers 10 en 12.

Foto EIB 53441 (): De gele gevel in de Heilige Geeststraat.*

De gevel van de huizen nummers 10 en 12 valt op in dit verder traditionele straatbeeld. Op oudere foto's is te zien dat de zwart-witte gevel van de begane grond al langer bestaat, maar dat de gele gevel erboven van recentere datum is. Misschien uit de tijd dat het pand door Trudo omgebouwd is tot sociale huurappartementen.

Aan het einde van de Heilige Geeststraat linksaf, stukje Wilhelminaplein en dan de eerste straat linksaf: de Prins Hendrikstraat.

5 PRINS HENDRIKSTRAAT

Halverwege de Prins Hendrikstraat ligt een verbindingspad naar de Heilige Geeststraat. Op de gevel van het al oudere hoekhuis is in 2015 een tekst geschreven die probeert ons tot enig nadenken aan te zetten. De tekst is van de voormalige stadsdichter Merel Morre.

misschien zijn we
juist nu we
van alles
van alles vinden
pas echt iets verloren

merel morre - 2015

Foto EiB 53453 (): De tekst van Merel Morre.*

Even verder in deze straat, op nummer 35 aan de linkerkant, komen we bij een huis met drie struikelstenen. Dit betekent dat tijdens WO II drie Joodse bewoners van dit huis vermoord zijn door de nazi's. Het zijn Meijer van Dam, zijn vrouw Pauline van Dam-de Winter en hun zoon Stefan van Dam.

Foto EiB 53452 (): De struikelstenen voor het huis Prins Hendrikstraat 35.*

Het verhaal van de drie slachtoffers op dit adres is als volgt beschreven op <https://stolpersteine.app>: “Meijer van Dam (1905) en Pauline de Winter (1902) trouwden in 1932 in Eindhoven. Zij kregen twee kinderen: Stefan (1935) en Estella (1938). Meijer van Dam wordt in 1942 naar Auschwitz gedeporteerd en zeventien maanden later tijdens transport in Midden-Europa vermoord. Pauline wordt in 1943 gedeporteerd naar Auschwitz en direct na aankomst vermoord.

Zoon Stefan wordt pas maanden later, op 2 september 1943, naar

Scan deze QR-code voor een
korte film over enkele
struikelstenen in Eindhoven:

Auschwitz gedeporteerd en daar direct na aankomst vermoord.

Hij is dan acht jaar oud. Dochter Estella overleeft de oorlog.”

Zo zijn er 107 plekken in Eindhoven waar in totaal 274 struikelstenen geplaatst zijn.

Verder door de Prins Hendrikstraat, eerste straat rechts, de Smitsstraat. Aan het einde van de Smitsstraat rechtsaf de Sint Catharinastraat in tot huisnummer 13.

Foto EiB 6423: De Sint Catharinastraat 13 (de panden met de spitse daken) in 1970.

Ooit gebouwd als afzonderlijke huizen werden de panden Sint Catharinastraat 13 doorgetrokken om er zes klassen van de R.K. Hoogere Burgerschool (het latere Sint Joriscollege) te vestigen. Later (vanaf 1970) betreft een muziekschool het gebouw.

In 2019 wordt ontdekt dat de slechte metselspecie die bij de bouw rond 1920 gebruikt was in de loop der jaren tussen de stenen uitgelopen is. De stenen van met name de voorgevel dreigen los te raken en de muren dreigen om te vallen. Uiteindelijk is de conclusie dat de panden niet gered kunnen worden. In 2021 verleent de gemeente de sloopvergunning. Na overleg met de

Foto EiB 54682 (): Graffiti op de bouwschutting in de Sint Catharinastraat 13.*

buren zijn de panden eind 2022 gesloopt. Het is de bedoeling om de gevel weer op te bouwen in de oorspronkelijke vorm.

We lopen even verder tot huisnummer 9.

Foto EiB 53437 (): Een oude en moderne gevel in de Sint Catharinastraat.*

Huisnummer 9 valt niet alleen op door het afwijkende materiaalgebruik in de gevel, maar ook door een andere indeling in de hoogte.

We lopen verder door de Sint Catharinastraat richting het Wilhelminaplein tot voor de gevel met de tekst 'Ambachtsschool'.

Foto EiB 21160: De oude Ambachtsschool (1906) zonder bebouwing aan de overkant.

Aan de linkerkant van de Sint Catharinastraat stond sinds 1906 de Ambachtsschool met zijn monumentale gevel. Het schoolgebouw was niet meer in gebruik en kon niet getransformeerd worden tot appartementencomplex. In 2002 valt de beslissing: sloop en nieuwbouw. Maar de fraaie gevel aan de Catharinastraat wordt aan de hand van oude foto's opnieuw opgebouwd

Erachter verrijst een uitgebreid complex van meerdere appartementsgebouwen met de naam Cigogne. Zo valt het aan de bui-

Foto EiB 53436 (): Detail van de nieuwe gevel aan de Sint Catharinastraat.*

tenkant niet zo op dat er op het binnenterrein een grootschalig wooncomplex is ontstaan. Na de oplevering in 2006 is hier plaats voor heel veel nieuwe binnenstadbewoners: midden in de stad en toch privacy.

Ook de gevel van het huis op nummer 6 is verbouwd. De ladder is sinds de verbouwing tegen de vooruitspringende gevel van de buurman blijven staan!

De Sint Catharinastraat verder uitlopen tot het Wilhelminaplein. We kijken hier uit over het plein aan onze rechterhand.

Foto EIB 27559: De oude situatie met uitzicht op Philipskantoren aan de Willemstraat.

Voor het Wilhelminaplein zijn in de loop van de periode 2000 – 2020 verschillende plannen bedacht om tot een herinrichting te komen die naar ieders smaak zou zijn. De parkeerfunctie zou verplaatst worden naar een grote ondergrondse parkeerkelder. Dat blijkt echter te duur. Een plan om het plein over de volle breedte tot voetgangersgebied te maken haalt het ook niet. Bewoners van de zijstraten willen met hun auto naar hun huis kunnen rijden. Ook de bevoorrading van de cafés aan het plein stelt zo zijn eisen. Kortom, vanwege allerlei tegenstrijdige belangen is het plein al die tijd vrijwel onveranderd gebleven. Alleen de omgeving is behoorlijk veranderd. Begin 2024 wordt er een groenplan gepresenteerd.

Foto EiB 53456 (): Het huidige Wilhelminaplein met erachter de Regent en de Admirant.*

*We lopen langs de korte zijde van het Wilhelminaplein
rechtdoor naar de Julianastraat. Daar linksaf.*

9 HET VOORMALIGE GEMEENTELIJK LYCEUM EINDHOVEN

Foto EiB 36123: Het Gemeentelijk Lyceum Eindhoven in vroeger tijden.

In deze straat staat aan de rechterkant nog een ander voormalig schoolgebouw, waar vroeger de leerlingen van de gemeentelijke HBS, later het GLE (= het Gemeentelijk Lyceum Eindhoven) naar binnen liepen.

De school verhuist rond 1960 naar de Willem de

Rijkelaan. Dan vestigt de Nutskeewkschool zich hier (1968) en uiteindelijk koopt een particulier initiatief van 19 geïnteresseerden het gebouw en transformeert de klaslokalen tot woonappartementen.

Scan deze QR-code voor een korte film over het Gemeentelijk Lyceum Eindhoven:

Foto EiB 53444 (): Het trappenhuis in het voormalige GLE.
Niet te bezichtigen!*

De originele ingang met de monumentale trap en het glas-in-lood zijn fraai bewaard gebleven. Helaas niet te bezichtigen, maar wel te bewonderen op deze foto. De grote appartementen zijn nu per stuk meer waard dan het gehele schoolgebouw destijds.

We lopen verder tot aan het einde van de Julianastraat.

10 JULIANAstraat

Foto Eib 7975: Na de kruising met de Julianastraat maakt de Mauritsstraat nu een bocht naar rechts en volgt zo ongeveer het vroegere tracé van het 'Bels lijntje'.

Aan het einde van het eerste stuk van de Julianastraat lagen ooit de rails van het 'Bels lijntje', een spoorlijn vanuit station Eindhoven naar België.

Tot 1973 was deze lijn nog in gebruik voor goederentransport. In 1986 zijn de rails opgebroken. Enige jaren geleden zijn er aan het einde van de straat zeven stadsvilla's gebouwd. Ze vallen op door het gebruik van hout in de voorgevel.

Scan deze QR-code voor
een korte film over
het 'Bels lijntje':

Foto EiB 53443 (): De stadsvilla's aan de Julianastraat.*

We lopen linksaf de Mauritsstraat in. Vervolgens de eerste zijstraat links: de Anna van Egmondstraat.

Foto EiB 24109: Het deel van de Textielschool uit 1933, nu gesloopt.

In de Anna van Egmondstraat stonden grote schoolgebouwen. Aan de linkerkant van de straat is één ervan, de Textielschool, herontwikkeld tot woongebouw. De school is gebouwd in 1933 en uitgebreid in 1942. De opleiding is gestopt in 1966. Het deel uit 1933 is afgebroken, maar de uitbreiding is gerenoveerd (2005). De monumentale entree is zo behouden.

De rest van de bebouwing aan de linkerkant van deze straat is nieuw: het appartementencomplex 'Cigogne'. Voorafgaand aan 'Cigogne' stond hier een grote ambachtsschool. Herontwikkeling van dit gebouw bleek niet mogelijk. Na de sloop is deze nieuwbouw verzezen.

Foto EiB 53434 (): De vroegere Textielschool met een stukje nieuwbouw ernaast.*

Aan de linkerhand vinden we het toegangshek naar de Charlotte de Bourbonhof. He-
laas niet open voor
niet-bewoners. Hier
is goed te zien dat er

*Scan deze QR-code voor een korte
film over de nieuwbouw in de
Charlotte de Bourbonhof:*

twee kleuren baksteen gebruikt zijn. Een donkerder tint voor de
voorgevel en lichtere stenen voor alles achter de voorgevel. Er is
gekozen voor de donkere stenen om de sfeer van het oorspronke-
lijke schoolgebouw enigszins te bewaren.

Foto EiB 53435 (): De toegang tot het wooncomplex Cigogne.*

*Tegenover de toegang tot het wooncomplex Cigogne
lopen we de Oranjestraat in.*

Foto EiB 53448 (): De ingang van het vroegere schoolgebouw.*

Meteen aan het begin van de straat zien we aan de rechterkant de ingang van een voormalig schoolgebouw uit 1938. Het pand is in 2013 verbouwd tot elf wooneenheden voor expats. Aan de achterzijde, op de voormalige speelplaats, zijn drie stadswoningen toegevoegd.

Foto EiB 53446 (): Een van de gevelstenen in de Oranjestraat.*

Verderop in deze Oranjestraat geen nieuwbouw maar wel een bijzonder initiatief dat in de afgelopen jaren een eigen karakter aan deze straat heeft gegeven. Hier maakt een van de bewoners van dit straatje een aantal gevelstenen, één naast iedere voordeur, waarin een bijzonder kenmerk of speciale belangstelling van de bewoner verbeeld wordt. De straat wordt er plotsklaps een stuk persoonlijker door! De bewoner van nummer 12 is zo te zien iemand die van zijn achtertuin een paradijsje gemaakt heeft.

Aan het einde van de Oranjestraat rechtsaf, via de Sint Catharinastraat lopen tot aan de Hoogstraat. Daar rechtsaf. We lopen tot aan het kruispunt met de Mauritsstraat/Edenstraat.

Foto EiB 26524: Het kruispunt Hoogstraat/Mauritsstraat/Edenstraat (1973).

Net buiten de linkerkant van deze foto is de Mauritsstraat doorgetrokken tot de Hoogstraat. Een van de panden die daarvoor moest verdwijnen was een winkel waar allerlei kokosproducten verkocht werden, vooral vloerbedekking. Maar ook het lage pand met de witte gevel op de foto links van het hoge donkere pand moest verdwijnen. Na de aanleg van de verlengde Mauritsstraat met zijn definitieve breedte blijft er op deze hoek slechts een smalle strook grond over die bebouwd mag worden. Het duurt lang voordat er een pand verrijst op deze 'onmogelijke' locatie. Het kantoor 'Huis-O-Theek' heeft dan ook een hele bijzondere vorm.

*Scan deze QR-code
voor een korte film over
het pand van Huis-O-Theek:*

Foto EiB 53370 (): Het pand van Huis-O-Theek op de hoek Hoogstraat/
Mauritsstraat.*

*We steken de Hoogstraat over en lopen door de
Edenstraat tot net voorbij de brandweerkazerne.
Hier linksaf door de Deken van Somerenstraat.*

Foto EiB 54683 (): Zo ziet de plek tussen brandweerkazerne en kerkhof eruit in 2023.*

Het uitzicht over dit gebied vanuit de Edenstraat is aan het veranderen. Tweede helft van 2023 is hier gestart met de nieuwbouw. De eerste stap werd al in 2006 gezet door de verkoop van enkele bestaande panden aan de Deken van Somerenstraat: een deel van het oude politiebureau, het voormalige kantoor van de Sociale Dienst en het pand van de GGD. In tegenstelling tot veel andere projecten verloopt het ontwerpproces zonder haperingen en met buurtbewoners die tevreden zijn over hun inspraakmogelijkheden.

Illustratie van het project 'De Nieuwe Bergen',

Bron: <https://www.mvrdv.com/projects/290/nieuw-bergen>

In de plannen staan zeven nieuwe gebouwen, veelal met schuin aflopende daken met veel groen erop. Pal achter de muur van het kerkhof komt een woontoren van 62 meter. De beheerder van het kerkhof vindt dat

bezwaarlijk. Hoe dan ook, de nieuwe bebouwing op deze

*Scan deze QR-code voor
een korte film over een presentatie
van de plannen 'Nieuw Bergen':*

plek moet een landschap gaan vormen met "groene bergen". Dat klinkt mooi, maar mensen zullen zich er toch niet in de Alpen wanen. Het architectenbureau geeft ons al een idee hoe dat eruit gaat zien.

De wandeling wordt vervolgd over de Edenstraat langs de kerkhofmuur, daarna op de hoek linksaf langs de muur via het Frederik van Eedenplein naar de Zwembadweg tot aan het pleintje.

Aan dat pleintje ligt de ingang van het Catharinakerkhof. We lopen het kerkhof op. Na binnenkomst zien we aan de linkerhand een plattegrond: zoek vak F en binnen dat vak 'Het monument'. Daar lopen we naartoe.

Foto EiB 53458 (): Het pleintje voor de ingang van het Catharinakerkhof.*

Sinds 1877 worden er overledenen begraven op het toen geopende nieuwe Catharinakerkhof. In de periode na 2000 is er in het vak F (het vak van de kindergraven) een bijzonder beeld bijgekomen. Op de site van Eindhoven in Beeld staat een foto van het beeld (EiB 34318). In de tekst bij die foto legt Theo Verschuren uit: “Het Catharinakerkhof heeft als eerste Eindhovense begraafplaats een monument geplaatst ter nagedachtenis aan de vele doodgeboren of ongedoopt gestorven kinderen. Zij werden destijds vanuit vooral het R.K. Binnenziekenhuis ergens op dit kerkhof anoniem begraven. Het was destijds het hardvochtige beleid van de kerk dat die kinderen niet in gewijde grond begraven mochten

Foto EiB 53459 (): Detail van het beeld bij de kindergraven in vak F.*

worden. De begraiving geschiedde in alle stilte zonder de familie daarbij te betrekken. Als ouders later op zoek gingen naar het grafje wist de beheerder niet te vertellen waar het kindje begraven was. In 2002 is op verzoek van betrokkenen een gedachtenisplek gemaakt door hier een honderd jaar oud beeld te plaatsen: een engelbewaarder met kind". Ook op kerkhoven is er sprake van vernieuwing!

*We lopen terug naar de ingang van het kerkhof.
Vandaar lopen we links van de nieuwbouw tegenover de
kerkhofingang.*

Foto EiB 18702: Uitzicht zoals het vroeger was vanuit de huizen aan de Zwembadweg richting het Frederik van Eedenplein (1965).

Tegenover de ingang van het Catharinakerkhof staat nu een complex stadswoningen: het 'Zwembadplan'. Voor dit voormalige parkeerterrein wordt in 2000 een eerste bouwontwerp gemaakt. Dat valt slecht in de buurt. Na veel bezwaren vindt de oplevering van de stadswoningen en het appartementencomplex in 2007 plaats.

Foto EiB 53457 (): Detail van de nieuwbouw aan de Zwembadweg.*

Niet alleen de buurt is ontevreden over het resultaat. Ook de Eindhovense architectuurcriticus Manders geeft zijn mening in het Eindhovens Dagblad: "Het wringt. Er is geen sprake van inbedding in de omgeving". Het vierkant met stadswoningen typeert hij met de woorden: "een ontoegankelijke afzijdigheid". Maar men kan er ook enige verwijzing naar het idee 'zwembad' ervaren.

We lopen door de Zwembadweg en vervolgens linksaf de Paradijslaan in.

Foto EiB 53451 (): Het jongste stukje nieuwbouw: Paradijslaan 20.*

Deze straat had oorspronkelijk een industriële functie. Na de sloop van de oude fabrieken bleven grote gedeelten lange tijd onbebouwd. Nu staat er links en rechts in deze straat veel niet bijzonder aansprekende nieuwbouw die dateert van vóór het jaar 2000. Het laatste nieuwbouwpand aan de linkerkant van de straat (nr. 20) is na 2000 gebouwd: Paradise City met appartementen voor tijdelijke huur.

Foto EiB 53449 (): Detail van de Waag en de nieuwbouw erachter.*

Her en der zijn nog enkele oudere panden bewaard gebleven, hoewel niet ieder gebouw zo oud is als het lijkt. Zo heeft het Eindhovense Waaggebouw niet dezelfde respectabele leeftijd als de Waag in Alkmaar of Leeuwarden. Het gebouw in de Paradijslaan is pas in 1907 gebouwd! Maar heeft de nieuwbouw erachter de trapgevel willen imiteren? Zie foto 53449.

We lopen verder door de Paradijslaan tot aan de voormalige Marechausseekazerne.

18 MARECHAUSSEKAZERNE

Foto EIB 28809: De vroegere functie van dit gebouw.

De herontwikkeling van de voormalige Marechausseekazerne (later brandweerkazerne en gemeentereiniging) op de hoek van de Paradijslaan en de Grote Berg is een project van lange adem geweest. In 2002 is een van de opties om de oude werkplaats van de gemeentewerken te slopen. Er volgen veel plannen maar besluiten blijven uit.

Totdat twee creatieve particulieren in 2009 een plan voorleggen om te komen tot een “podium voor de creatieve industrie in Eindhoven”, een combinatie van cultuur en horeca. Vervolgens duurt het nog vijf jaar voor de verbouwing kan beginnen. Maar dankzij het doorzettingsvermogen van het tweetal staat er in 2019 een

Foto EiB 53450 (): De nieuwe functie van De Kazerne.*

fraai gerestaureerd gebouw met verschillende cultuur- en horecafuncties. Een mooi succes voor een gebouw dat deels (kazerne en koetshuis) uit 1825 stamt en deels (brandweerkazerne) uit 1920. Kortom: in 2020 eindelijk nieuw leven in dit oude pand.

Op de hoek van de Paradijslaan en de Grote Berg gaan we rechtsaf, we steken de Wal over en lopen via de Kerkstraat terug naar de Catharinakerk. Daar eindigt deze wandeling.

Vanaf het Catharinaplein kunnen nog vier andere wandelingen gemaakt worden door andere delen van het centrum van Eindhoven.

*Het is ook mogelijk om rondgeleid te worden door een gids.
U kunt zich dan individueel of als groep aanmelden op:
rondleidingen@eindhoveninbeeld.com*

*De wandeling start om 11.00 uur vanaf het voorplein van de
Catharinakerk en duurt ongeveer één uur.*

*Aan de wandelingen kunnen maximaal 10 personen
deelnemen. De kosten bedragen € 5,- per deelnemer.*

*Kijk voor de routes, data en tijden op:
[www.eindhoveninbeeld-expo.nl/
stadswandeling/](http://www.eindhoveninbeeld-expo.nl/stadswandeling/)*

Naast deze wandelingen heeft Eindhoven in Beeld ook een ander project georganiseerd: "De Parels van Eindhoven".

Voor meer informatie hierover ga naar parels040.nl

COLOFON

Dit boekje is een uitgave van Eindhoven in Beeld ©

Met dank aan:

Gemeente Eindhoven (drukwerk)

Studio 040 (filmmateriaal)

Betrokken vrijwilligers van Eindhoven in Beeld:

Rob van Brunschot (teksten)

Hetty de Groot (alle foto's met (*))

Hans Michels (taalcorrectie)

John Muermans (film/video)

Marjolein Versfeld (ontwerp boekjes)

Stichting Eindhoven in Beeld

Gasfabriek 4

5613 CP Eindhoven

tel.: (040) 2116072

info@eindhoveninbeeld.com

www.eindhoveninbeeld.com

